

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ
ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМ. Л.Н. ГУМИЛЕВА
GUMILYOV EURASIAN
NATIONAL UNIVERSITY

ЖАС ҒАЛЫМДАР КЕҢЕСІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2015»
атты X Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
X Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2015»

PROCEEDINGS
of the X International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2015»

УДК 001:37.0
ББК72+74.04
Ғ 96

Ғ96

«Ғылым және білім – 2015» атты студенттер мен жас ғалымдардың X Халық. ғыл. конф. = X Межд. науч. конф. студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2015» = The X International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2015». – Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie-2015/>, 2015. – 7419 стр. қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-9965-31-695-1

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001:37.0
ББК 72+74.04

ISBN 978-9965-31-695-1

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2015

role play as they no longer feel that their own personality is implicated.

5. Perhaps the most important reason for using role plays is fun. Once students understand what is expected of them, they thoroughly enjoy letting their imagination rip. Although there does not appear to be any scientific evidence that enjoyment automatically leads to better learning, most language teachers would probably agree that in the case of the vast majority of normal people this is surely so.

Finally, role play is one of a whole gamut of communicative techniques which develops fluency in language students, which promotes interaction in classroom, and which increases motivation. Not only is peer learning encouraged by it, but also the sharing between teacher and student of the responsibility for the learning process. Role play is perhaps the most flexible technique in the range, and teachers who have it at their fingertips are able to meet an infinite variety of needs with suitable and effective role-play exercises.

Literature:

1. Рогова Г.В., Рабинович Ф.М., Сахарова Т.Е. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. – М.: Просвещение, 1991.
2. Лаптева А. Raising motivation for studying foreign languages through the interests of the learner.//English, 2009. - №19. - P.46.
3. Radislav Millrood. English teaching methodology. – М.,2005. - P.120-121.
4. Ситаров В.А. Дидактика. – М.: Академия, 2002.
5. Мильруд Р.П. Организация ролевой игры // Иностранные языки в школе, 1987. - №3. - С.8.
6. Степанова Е.А. Игра как средство развития интереса к изучаемому языку // Иностранные языки в школе, 2004. - №2. - С.66-68.
7. Платов В.Я. Деловые игры: разработка, организация, проведение. – М.: ИПО Профиздат, 1991.
8. Современные технологии обучения. Интерактивные методы / Под ред. Борисовой Г.В., Аветовой Т.Ю., Косовой Л.И. – СПб.: Полиграф, 2002.
9. Актуальные проблемы дифференцированного обучения / Под ред. Рожиной Л.Н. – Минск: Народная света, 1992.
10. Гальскова Н.Д., Гез Н.И. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика. – М.: Академия, 2005.
11. Коньшева А.В. Современные методы обучения английскому языку. – Минск: Тетра Системс, 2004.
12. Кларин М.В. Инновационные модели обучения в зарубежных педагогических поисках. – М.: Арена, 1994.

ОӘК: 373.5.016:811.111

АҒЫЛШЫН ТІЛІ САБАҒЫНДА АУТЕНТИКАЛЫҚ ФИЛЬМДЕР БОЙЫНША ОҚЫТУДЫҢ ӘДІСТЕМЕЛІК НЕГІЗДЕРІ

Ерназар Перизат Жанкелдіқызы

perizat.ernazar@gmail.com

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университетінің Шет тілдер теориясы және практика кафедрасының 4 курс студенті, Астана, Қазақстан
Ғылыми жетекші: Нинель Амантолиевна Екибаева ф.ғ. к., доцент

Соңғы жылдары шетел тілдерді оқыту әдістемесінде аутенттік мәселеге орасан мән бөлінуде екендігін айту орынды. Ағылшын тіліндегі «аутенттік» сөзінің аудармасы «табиғи» дегенді білдіреді.

Тәжірибеде аутентикалық фильмдерді табысты қолдану үшін олармен сәйкес

жұмыстарды ұйымдастыру қажет. Алдымен оқу мақсаттары мен міндеттерін анықтау қажет. [1,69]

Отандық және шет елдік зерттеулерде видеоматериалдардың таңдау мәселесіне үлкен назар аударылады. Берілген тақырып бойынша Елухина Н.В., Мильруд Р.П., Носноович Е.В., Жоглина Г.Г., Scarcella R.C. сынды авторлардың жұмыстарын талдай келе, біз аутентикалық видеожазбаларды таңдаудың келесідей белгілерін бөліп көрсетеміз:

-видеожазбаның тілдік мазмұнының оқушылардың тілдік дайындық деңгейіне сәйкестігі;

-видеожазба тақырыбының өзектілігі;

-дыбыстық және көркем рәсімделуінің сапасы;

-видеожазбалардың мазмұнының жанрлық ерекшеліктерінің оқушылардың қызығушылықтарына, оқу мақсаттары мен міндеттеріне сәйкестігі;

-елтанушылық ерекшелігін ескеру;

Видеомен жұмыс істеуде шет тілдерді оқыту әдістемесінде үш негізгі сатыларды бөліп көрсете аламыз: **көрсетуге дейінгі саты (pre-viewing), көрсету сатысы (while viewing), көрсетуден кейінгі сатысы (post/after-viewing)** [2, 97].

Көрсетуге дейінгі саты

Сатының мақсаты: оқыту процесінің қатысушыларын белсенді ете отырып, оқушыларды мотивациялау, оларды тапсырмаларды орындауға дайындау; Берілген сатыда қолданылатын тапсырмалар.

1. Мәтіннің мазмұнымен таң қалушы әр түрлі нұсқалар мынаған негізделген:

- осы тақырып бойынша алдында алынған білімді жалпыландыру;

- тақырыбын талдау;

- фильмнің бір бөлігін тез, дыбыссыз көріп талдау;

- мәтінге дейін ұсынылатын аудармалары немесе дефинициялары бар жаңа сөздердің тізімін талдау;

- сұрақтардың мазмұнын немесе дұрыс/жалған ұстанымдарды және т.б. талдау.

2. Жаңа сөздерді енгізу, оларды түсіндіру, мысалдармен көрсету.

3. Видеомәтіннен алынған сөйлемдермен жаңа сөздердің түсіндірілуін бақылау.

4. Оқу техникасын видеомәтіннен ұсынылған сөйлемдердің дыбыстық ерекшеліктерін өңдеу (дыбыстық-әріптік сәйкестік, сөйлеу, екпін, интонация, мәтінді бөлшектеу, мағыналық бөліп көрсету және т.б.).

5. Видеомәтіннің фрагменттерін таңдап қарау және сұрақтарға жауапты құрастыру, сөздердің қолданылуының мәнмәтінін іске асыру, алдын алушы ұстанымның дұрыстылығын анықтау және т.б. [3, 37].

Көрсету сатысы

Сатының мақсаты: тыңдаудың қабілеттерін қалыптастыру, тыңдау механизмдерін дамыту, оқушылардың шынайы шет тілдік қарым-қатынас мүмкіндіктерін ескере отырып, әлеуметтік мәдени құзыреттілігін қамтамасыз етуші қабілеттерін қалыптастыру.

Осы сатыда қолданылатын тапсырмалар:

1. Тілдік ақпаратты іздеуге арналған тапсырмалар.

Берілген тапсырмалар мен жаттығулардың түрі белгілі бір тілдік материалдың ізденісіне, бөліп көрсетілуіне, бекітілуіне, тасымалдануына бағытталған: лексика, грамматика, фонетика. [4, 56].

Тапсырмалардың мысалдары:

- Видеофрагментті көріңіздер және...

-келесідей қазақша сөздер мен сөз тіркестеріне ағылшын тіліндегі эквиваленттерін таңдаңыздар;

-келесідей ағылшындық сөздер мен сөз тіркестеріне қазақша эквиваленттерін таңдап алыңыздар;

- сөйлемдердегі қалып қойған жерлерді керекті сөздер мен сөз тіркестерімен толтырыңыздар.

2. Рецепттивті қабілеттердің дамытылуына бағытталған тапсырмалар (мағыналық және мазмұндық ақпаратты бөліп көрсетудің деңгейіндегі) .

Мұнда оқытушыға ақпаратты мәдени-маркалауды салыстыру мен сәйкестендіру қабілеті қалыптаспағанша, оқушыларды керекті ақпаратты бөлуге, бекітуге, түсіндіруге бағытталған тіректердің негізін құрастыру қажет екендігін есте ұстау керек [5, 58].

Көруден кейінгі саты

Сатының мақсаты: алғашқы мәтінді ауызша немесе жазбаша тілдегі тілдік қабілеттер мен өнімдік қабілеттердің дамытылуы үшін негіз бен тірек ретінде қолдану. Берілген саты егер видеомәтін тек рецепттивті қабілеттердің дамытылуы мен бақылауы үшін қолданылатын болса, болмауы мүмкін.

Саты келесідей жұмыс түрлерінен тұрады:

1. «Көгермендер мен тыңдаушылар»

Берілген саты видеомен жұмыс істеудің ең қызықты әдістерінің бірі болып табылады. Оқытушы оқушыларды екі топқа бөледі. Бірінші топ видеожазбаны көреді, ал басқасы тыңдайды.

Әдісті орындаудың бірізділігі:

- оқытушы фрагментті таңдайды;
- оқушылар екі топқа бөлінеді: көгермендер мен тыңдаушылар;
- оқытушы тапсырманы түсіндіреді;
- оқытушы видеоны алдымен дыбыспен, кейін бейнесімен қосады;
- оқытушы тыңдаушылардан олардың не естігенін сұрайды;
- тыңдаушылар көгермендерге сұрақтар қояды, көгермендер жауап береді;
- әңгімеге аз қатысушы көгермендердің біреуін оқытушы олардың не түсінгенін жалпыландыруды сұрайды;
- барлық оқушылар барлық фрагментті дыбыспен және бейнесімен көреді

2. «Қатып қалған кадр»

«Қатып қалған кадр» әдісі видеомагнитофонның «кідіріс» бастырмасын экрандағы суретті қатыру үшін басуды білдіреді. «

Әдісті орындаудың бірізділігі:

1) оқытушы оқушыларды ол суретті периодты түрде тоқтатып, әрекет тоқтаған кездегі кадрлар бойынша сұрақтарды қоятындығы туралы хабарлайды;

2) оқытушы дыбысы бар видеоны қосады және кідірісті қажет болған жерлерінде жасайды;

3) оқытушы оқушылардан тапсырманы орындауды талап етеді;

4) нәтижелерін оқытушы тақтаға ағылшын тілінде жазады;

5) бұдан кейін оқушылар олардың видеофильмнен нені білгендігі туралы қорытындыларын жасайды .

3. «Болжау»

«Болжау» әдісі видеоны топтағы жұмыс үшін қолданудың ең қарпайым әдісі. Оқытушы видеожазбаны тоқтатады да, әрі қарай не болатынын сұрайды.

- Оқытушы 5-6 жаңа сөздерді енгізеді, оларды оқушылар видеофрагментте көре алады, бірақ ұсынылған сөздердің біреуі немесе екеуі видеожазбада қолданылмауы да мүмкін.

- Оқытушы видеожазбаны соңына дейін көрсетпестен тоқтатады, және мүмкін аяқталуын жазуды сұрайды. Бұдан кейін оқушылар видеофрагментті соңына дейін көріп, өздерінің болжамдарын шынайы жағдайлармен салыстырады;

- оқушыларға видеофрагментті атауысыз көру ұсынылады.

Фрагменттің аяқталғанынан кейін оқушылар видеожазбаға атты ұсынып, өздерінің таңдауын түсіндіреді .

4. «Бір дыбыс»

«Бір дыбыс» әдісі мынаған негізделеді: оқушылар мәтінді суретсіз көріп, суретін елестетеді.

Берілген әдісті қолдану үшін келесідей тапсырмаларды ұсынуға болады:

«Адамды дауысы бойынша сипаттау». Оқушылар сөзді немесе кейіпкердің сөйлеу мәнерін тыңдай отырып, оның сыртқы және ішкі қасиеттерін дауысының дыбысы бойынша сипаттауы керек.

Әдісті орындаудың бірізділігі:

- оқытушы көрнекілік түрінде бірнеше негізгі сөздерді береді;
- сөздердің мағынасын түсіну мен олардың кейіннен қолданылуына қондырма береді;
- оқушылар өздерінің ойлағандарын экранда көргендерімен салыстырады.

Ол кезде мынадай сұрақтар қойылады:

Who will you see?

Where will the scene or action take place?

What things will you see?

What are some lines of the dialogue you will hear?

5. «Шындық әлде өтірік пе?»

Осы әдісті қолдану кезінде оқытушы оқушыларда тыңдаудың лексикалық қабілеттерін дамытады. Тақтада видеосюжеттің сөздері жазылады.

Видеофрагментті көрместен бұрын тақтаға ұсынылған сөздердің тыңдаушыларға түсінікті екендігіне көз жеткізеді. Видеофрагментті көргеннен кейін оқушылар қандай ұстанымның дұрыс, бұрыс екендігін шешеді.

6. «Диалогтағы қалып қойған жерлерді толтыру»

Осы әдіспен жұмыс істеу үшін оқытушы диалогы бар карточкаларды таратады, онда сөйлеушінің қалып қойған сөздері бар, кейін оқушыларды диалогты көріп болғаннан кейін қалып қойған жерлерді толтыруын сұрайды. Бұдан кейін оқытушы видеофрагментті қосады, ал оқушылар өздерінің диалогын экрандағы диалогпен салыстырады.

Жоғарыда келтірілген әдістер көрсету сатысында да қолданыла алынады.

7. *Five W's and H (10- 15 минут)*

Теледидарлық жаңалықтардың бағдарламасынан оқытушы үзіндіні оқиды, оны диктор оқиды және арнайы сұрақтардың барлық түрлерін қоюға арналған жеткілікті материалдардан тұрады. [6, 85].

Оқытушы сыныпқа олардың қазір нағыз жаңалықтарды көретінін, онда мынадай сұрақтарға жауаптар бар екендігін айтады:

Who is about?

What is about?

When did it happen?

Where did it happen?

Why did it happen?

How did it happen?

Тақтаға оқытушы осы алты сұрақты жазады және осы үзіндіде қанша жаңалықтардың болатындығын айтады.

Фильм 7 эпизодқа бөлінді, әр эпизодпен жұмыс істеуде көрсету сатысында видеомен жұмыс істеудің белгілі бір түрі қолданылды және тыңдаудың лексикалық қабілеттерін дамытуға жаттығулар ұсынылды.

Жұмыс істеудің кешені Я.М.Колкердің тыңдаудың лексикалық қабілеттерін жіктеудің негізінде жасалынған. [7,67].

Берілген кешеннің мақсаты тыңдаудың лексикалық қабілеттерін дамыту болып табылады. Кешеннің міндеттері:

- тыңдаудың лексикалық қабілеттерін дамыту;
- ағылшын тілі бойынша сабақты барынша қызықты өткізу;
- оқушыларды әрі қарай ағылшын тілін меңгеруіне мотивациялау;
- оқушылардың назарын, есте сақтауын, ойлауын дамыту.

1. Мен 7 эпизодтары сәйкесінше алғашқы және қорытынды диагностикаларды жүргізу үшін қолданылды. Оларды көрсетуде «қатып қалған кадр» әдісі қолданылды.

2. Эпизодты көрсету кезінде видеоны қолданудың ең қарапайым әдісі «болжау»

қолданылды.

3.Көрсетуде барынша күрделі әдіс «көрермендер мен тыңдаушылар» әдісі қолданылды, соның көмегімен тек оқшауланған сөздерді түсіну қабілеті ғана дамып қоймай, тілдік ағыннан алдында меңгерілген сөздерді тану қабілеті де дамиды. Бұл әдіс тыңдаушыларға жағдайларды тыңдағаннан қалай түсінгеніне қарай сипаттауға, ал көрермендерге олардың не көргендігін айтып беруіне мүмкіндік береді .

5 пен 6 эпизодтарын көрсетуде оқушыларда сөздерді мәнмәтінде түсіну қабілетінің дамытылуы жоспарланды, бұл ретте «шындық әлде өтірік пе?», «диалогтағы қалып қойған жерлерді толтыру» сынды әдістер қолданылды.

Берілген кешенді 1 кестеден көре аламыз.

Кесте 1 – Тыңдаудың лексикалық қабілеттерінің дамытылуына арналған аутентикалық фильмдермен жұмыс істеудің кешені

Эпизодтың нөмірі	Тыңдаудың лексикалық қабілеттері	Көрсету сатысында қолданылатын әдіс
1	Барлық қабілеттерді бастапқы талдау	«қатып қалған кадр»
2	Оқшауланған сөздерді түсіну қабілеті	«болжау»
3	Оқшауланған сөздерді түсіну қабілеті	«көрермендер мен тыңдаушылар»
4	Оқшауланған сөздерді түсіну қабілеті	«бір дыбыс»
5	Оқшауланған сөздерді түсіну қабілеті	«шындық әлде өтірік пе?»
6	Оқшауланған сөздерді түсіну қабілеті	«диалогтағы қалып қойған жерлерді толтыру»
7	Барлық қабілеттерді қорытынды талдау	«қатып қалған кадр»

Осылайша, сабақ үстінде фильммен жүйеленген және мақсатты түрде жоспарланған жұмыс тыңдаудың лексикалық қабілеттерінің, оқушылардың тілдік белсенділігінің артуына ықпал ететіндігі анықталды. Біз аутентикалық фильмді сабақ үстінде белгілі бір әдістерді рет-ретімен қолдану арқылы жақсы нәтижелерге қол жеткізуге болатындығын дәлелдедік.

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Гальскова, Н.Д. Современная методика обучения иностранным языкам [Текст]: пособие для учителя / Н.Д. Гальскова. – М.: АРКТИ, 2000. №4– 165 с.
2. Елухина, Н.В. Роль дискурса в межкультурной коммуникации и методика формирования дискурсивной компетенции [Текст] / Н.В. Елухина// Иностранные языки в школе. - 2002. - № 2. - С.381.
3. Зимняя, И.А. Психология обучения иностранного языка в школе [Текст] / И.А. Зимняя М. – М.: Просвещение, 1991. – 222 с.
4. Иличкина, Е.В. Взаимосвязанное обучение чтению и говорению [Текст] / Е.В. Иличкина // Иностранные языки в школе. -2006. - № 3. – С.482.
5. Ким Н.А., Королева Г.В., Ливенец М.А., Малышева С.В., Перкова В.Г., Рожкина Е.В., Сапрыкин Э.Э., Черкасский В.С., Щеглов Ю.А. Дидактические материалы к базовому курсу обучения компьютерным технологиям. - Новосибирск: Ферт-М, 2001.
6. Колкер Я. М., Устинова Е. С. Практическая методика обучения иностранному языку. Учебное пособие. -М.: "Академия"2001год.
7. Fernandez, Clea; Yoshida, Makoto, (2004), “Lesson Study: A Japanese Approach To Improving Mathematics Teaching and Learning”, Lawrence Erlbaum Associates

8. Kolb, David; Wolfe, Donald, (1981), "Professional Education and career development: a cross sectional study of adaptive competencies in experimental learning" National Institute of Education, Washington, D.C.

THEORY AND PRACTICE OF IMMERSION EDUCATION IN CANADA

Есенова Айсара Есеновна

aisara.yessenova@nu.edu.kz

Магистрант Высшей Школы Образования

Назарбаев Университета, Астана, Казахстан

Научный руководитель – Ассистент- профессор Б. Гудман

One of the most prominent experts in the field of bilingual education Fred Genesee [1] argues that "among the most interesting and effective innovations in second language education during the last three decades have been the immersion programs developed in Canada"(p.3). However, Cummins [2] counters by saying that "throughout the history of formal education the use of an L2 as a medium of instruction has been the rule rather than the exception" (p.34). This discrepancy in opinions is worth investigating in order to explore what French immersion entails, why was this innovation introduced in Canadian bilingual context and what has contributed to immersion policy borrowing around the world. In addition, investigation of the content-based approaches to teaching a second language will allow formulating recommendations for contextualizing language immersion approach that has been introduced in Kazakhstan to promote proficiency in the Kazakh language for Russian-speaking students. The Kazakh language immersion project was launched on behalf of international experts in Canada and Estonia including Fred Genesee, an outstanding researcher in the field of bilingual education. Due to its recent introduction, no empirical research is found on implementing the Kazakh language immersion. Therefore, the initial birthplace of immersion education, Canadian experience will be investigated in order to shed light on the most pivotal aspects of immersion education.

This paper is based on the analysis of the works of the most prominent researchers of immersion education: Jim Cummins, Fred Genesee, Merrill Swain, Sharon Lapkin etc. Moreover, the paper chronologically connects the subthemes from the definition of immersion to overview of French immersion in Canada, its alternative models to the dissemination of Canadian experience.

Definition of immersion education

In a discussion below I will present the definition of immersion programmes that I will utilize in the current literature review. Immersion programme is often defined as a type of bilingual education in which students with limited or no prior knowledge of the second (or foreign) language receive instructions through a L2 for developing proficiency in two languages (Cummins,[3]; Genesee, [4]). The focus of immersion education is that the second language is used for delivering academic content at least for half of the entire curriculum (Genesee, [6]). Moreover, Roy [5] and Genesee [6] refer to immersion as an innovative approach (content-based, functional or communicative) to teach a second language through providing instructions rather than mere teaching L2 as a separate subject. Swain [7] also defines the following feature of immersion education that immersion programmes cause no detrimental effect to students' L1.

Immersion education is tightly linked to Canadian experience of introducing French-English innovative educational model in which Anglophone children were taught in French a medium of instruction from kindergartens and elementary grades (Cummins, [2]).

French immersion in Canada

Roy [5] analyzing the reasons of introducing French immersion in Canada in 1960s in Quebec. She states that the sociopolitical context of that time urged parents to seek new effective ways of allowing their children to acquire French. The French language was the only official language in Quebec; therefore the Anglophone parents realized that proficiency in French was an